

רב"ט אביטן יעקב
959599

בן חסיבה ומשה
נולד ב- ניסן תש"ז 1947
התגייס לצה"ל במאי 1965
שרת בגדוד "ברק" (12)
נפל ב- אי סיוון תשכ"ז 9.6.1967
בקרבת על-תל-פאחר ברמת הגולן.

אביטן, יעקב

בן משה וחסובה. נולד בניסן תש"ז (אפריל 1947) בקובלנקה אשר במרוקו. בשנת 1955 עלתה המשפחה לארץ. יעקב סיים את לימודיו בבית-ספר יסודי בקרית-חיים ולאחר-מכן המשיך בלימודיו התיכוניים שם. נער שקט היה, בעל-נימוסים ומקובל על כל חבריו בנועם-הליכותיו. כן היה חרוץ בלימודיו ועשה מאמצים לקנות דעת והשכלה. מסור היה להוריו ובימי-החופש עבד כדי להקל מעליהם את מצוקתם

הכספית. אבל בלבו פעם גם רגש החובה למולדת ואף כי היה באפשרותו לסיים את בית-הספר התיכון בהצלחה לא למד אלא שנה וחצי, ואז, במאי 1965, התגייס לצבא כדי למלא את חובתו לארצו ולעמו. עוד לפני גיוסו היה חבר באירגוני ספורט, עמד במבחנים של אות-הספורט מטעם משרד החינוך והתרבות וגם זכה בשני סמלים (תשכ"א—תשכ"ב). בשנת תשכ"ו השתתף בצעדת ארבעת הימים. בימי שירותו בצבא רכש לו ידידים רבים אך אלה לא גרמו להסתת דעתו מהוריו ומדאגתו להם. יחסו לחבריו והתנהגותו עם הזולת היו נאים ואדיבים כי ידע להיות חבר בעת צרה ולשמח לב קודר בשמחת-החיים שבו. היה מצניע לכת ורגיש ועדינות-נפשו התגלתה בגלויותיו הביתה, כגון זו ששלח בשעת-ביקורו במוסיאון השואה והמרד אשר בקיבוץ לוחמי-הגיטאות אחרי שראה שם את דגם מחנה-ההשמדה בטרבלינקה; בחירת הגלויות ששלח מטיווליו בארץ (בהיכל הספר שבמוסיאון ישראל, במערת הקברות אשר בבית-שערים) הוכיחה אלו אתרים עלולים היו לעשות רושם על הנער. בינתיים פרצה מלחמת ששת הימים, בה שימש בתפקיד של רץ מג"ד, וביום החמישי לקרבות, הוא א' בסיון תשכ"ז (9.6.1967), נפל בקרב על רמת-הגולן בתל אל-פאחר. הובא לקבורה בבית-הקברות הצבאי בעפולה ולאחר זמן הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בחיפה. לאחר נפלו הועלה בדרגה. בספר-הזכרון "האילנות שנגדעו" לבני קרית-חיים שנפלו הוקדשו לו כמה עמודים.

מטה התיישבות

קרית חיים י"ג 69

צבא הגנה לישראל

ימ"צ
י"מ
י"א

מכתב יקר!

חיי שבו בידך ואני חייבת אתי שוגרים בום על
קצרו הדמן של החינוך 95959 ארץ אבטן יתקה, אשר
לכל הנהגת מיני תפקידו של כלנה האמן בתאוריק א' כיון
תש"כ, 9 יוני 1967, שרת תפקוד חילי חסינות - אולי
שאינם והמגיב וההרס את ארצנו, חיימי חסיבת - אולי אלה
היורק כלש הקרה כל נחשבת אלמו החידה.

גסור ותמון היה יתקה ואכדור ואגינה, סגל ודופת היה
מחריג ויחידה - אולי לנו לרשם חילי חוסס אבנו את הקצה
בגלית שחוקה חילי, ארץ כאת בחורף כלש ובגליות
חליות.

אולי היה אולי שחוריק.

אנחנו נאמר אתנו שחוקה חילי חוסס אבנו את הקצה
אולי שחוקה חילי חוסס אבנו את הקצה.

ד"ר חילי חוסס אבנו את הקצה
חילי חוסס אבנו את הקצה

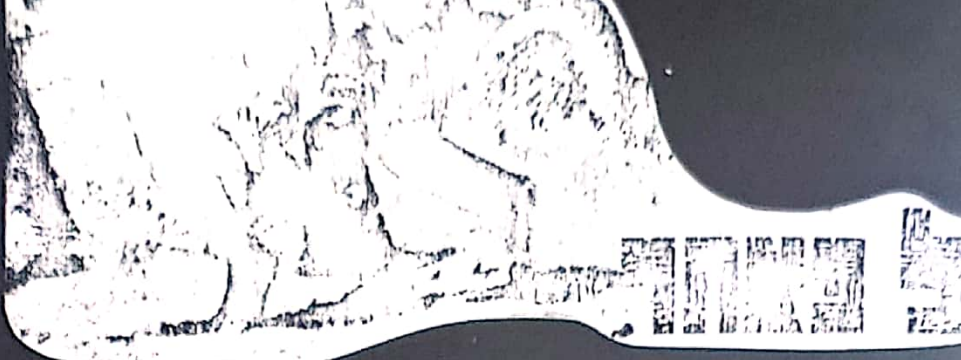
לא יכול יזון ספקו. עור את ברוי
גילגול עצבו לתוך התעלה וקיבצו כד
סוף. הם ספצו עצמות בלתי-החיות
לו לבוא בתחילת התעלה ראה את זו
הסנין. סוף גילגול עצבי. בגודי הסי
בגודי אף הצליח להגיע החולים
מלא פצועים. כהם על סף כוהם
היעד הרדומי כבר היה ככוס כי
אך רק שלוכה חיליים בלמים היו בו

סנין חיליים

הסנין חיליים הם חלק מהמערכת
העצבים המרכזיים. הם ממוקמים
במחיצות המוח ומשגיחים נוזלים
המקלים על תנועת המוח. במצב
של חיליים חסרים, נוזלים אלו
לא נוצרים או נעדרים, מה שגורם
לחוסר לחץ ומנוחה. הסימנים
הנפוצים כוללים כאב, חוסר
אנרגיה ושינויים בהתנהגות.

החולה עם סנין חיליים חסרים
ייתכן שיש לו קושי בהליכה או
שינויים בהתנהגות. הסימנים
הנפוצים כוללים כאב, חוסר
אנרגיה ושינויים בהתנהגות. הטיפול
במצב זה כולל תרופות המשגרות
נוזלים חסרים, כמו גם טיפול
בהתנהגות. חשוב להתייעץ עם
רופא המוח במידה ויש לך סימנים
אלו.

הטיפול בסנין חיליים חסרים
כולל תרופות המשגרות נוזלים
חסרים, כמו גם טיפול בהתנהגות.
חשוב להתייעץ עם רופא המוח
במידה ויש לך סימנים אלו.

החולה עם סנין חיליים חסרים
ייתכן שיש לו קושי בהליכה או
שינויים בהתנהגות. הסימנים
הנפוצים כוללים כאב, חוסר
אנרגיה ושינויים בהתנהגות. הטיפול
במצב זה כולל תרופות המשגרות
נוזלים חסרים, כמו גם טיפול
בהתנהגות. חשוב להתייעץ עם
רופא המוח במידה ויש לך סימנים
אלו.

החולה עם סנין חיליים חסרים
ייתכן שיש לו קושי בהליכה או
שינויים בהתנהגות. הסימנים
הנפוצים כוללים כאב, חוסר
אנרגיה ושינויים בהתנהגות. הטיפול
במצב זה כולל תרופות המשגרות
נוזלים חסרים, כמו גם טיפול
בהתנהגות. חשוב להתייעץ עם
רופא המוח במידה ויש לך סימנים
אלו.

הטיפול בסנין חיליים חסרים
כולל תרופות המשגרות נוזלים
חסרים, כמו גם טיפול בהתנהגות.
חשוב להתייעץ עם רופא המוח
במידה ויש לך סימנים אלו.

החולה עם סנין חיליים חסרים

החולה עם סנין חיליים חסרים
ייתכן שיש לו קושי בהליכה או
שינויים בהתנהגות. הסימנים
הנפוצים כוללים כאב, חוסר
אנרגיה ושינויים בהתנהגות. הטיפול
במצב זה כולל תרופות המשגרות
נוזלים חסרים, כמו גם טיפול
בהתנהגות. חשוב להתייעץ עם
רופא המוח במידה ויש לך סימנים
אלו.

הטיפול בסנין חיליים חסרים
כולל תרופות המשגרות נוזלים
חסרים, כמו גם טיפול בהתנהגות.
חשוב להתייעץ עם רופא המוח
במידה ויש לך סימנים אלו.

החולה עם סנין חיליים חסרים

החולה עם סנין חיליים חסרים
ייתכן שיש לו קושי בהליכה או
שינויים בהתנהגות. הסימנים
הנפוצים כוללים כאב, חוסר
אנרגיה ושינויים בהתנהגות. הטיפול
במצב זה כולל תרופות המשגרות
נוזלים חסרים, כמו גם טיפול
בהתנהגות. חשוב להתייעץ עם
רופא המוח במידה ויש לך סימנים
אלו.

הטיפול בסנין חיליים חסרים
כולל תרופות המשגרות נוזלים
חסרים, כמו גם טיפול בהתנהגות.
חשוב להתייעץ עם רופא המוח
במידה ויש לך סימנים אלו.

קבוצת פקודות

"מורשת תל-פאח'ר" – נקודת ציון בתולדות החטיבה

בפקודת יום חגיגות בסיום מלחמת ששת הימים כתב המח"ט אל"מ יונה אפרת: "לוחמי גולני! עם תום הקרבות, אני גאה ומאושר לברך אתכם על אומץ-לב, כושר הלחימה המעולה, הדבקות העיקשת במטרה ואחוות-הלוחמים, אשר בכוחם גברנו על האויב במערכה."

בעצרת החטיבה שנערכה בעכו חודשים ספורים אחר המלחמה, אמר הרמטכ"ל, רא"ל יצחק רבין, ללוחמי גולני: "אתם ביצעתם את אחד ממבצעי ההבקעה הקשים ביותר בצה"ל... רק כאשר רואים מקרוב את הביצורים והבונקרים של האויב, אפשר להבין איזו משימה קשה הוטלה על גולני..." ואכן קרב ההבקעה בצפון הגולן במלחמת ששת הימים, ובמיוחד קרב תל-פאח'ר, קרב הדמים עטור הצל"שים, קרב קשה, משובש ומאולתר בו הכריעו אומץ-הלב, העקשנות והעיקשות, הדבקות במטרה, גאוות-היחידה ואחוות-הלוחמים, הפכו לנקודת ציון בתולדות החטיבה. חטיבת גולני הפכה לחטיבת חי"ר קרבית, מבצעית, היכולה לכל משימה, שאינה מוותרת, שניתן לסמוך על לוחמיה, המחויבים לתדמיתה וגאים לשרת בה. היתה זו אכן "מורשת תל-פאח'ר" שהכתיבה "סטנדרטים של לחימה" והעלתה את החטיבה למיקום גבוה ומכובד במערך חיל-הרגלים של צה"ל.

גדוד "ברק" בקרב תל-פאח'ר (9 יוני 1967)

מוצב תל-פאח'ר היה מוצב טורי פלוגתי מבוצר, מגודר וממוקש ובו שני חלקים: "היעד הצפוני" הגבוה והגדול יותר, ובו בונקר ראשי, תעלות-קשר, עמדות מחוסות, מבני-מגורים ומחסני תחמושת, והיעד הדרומי, הנמוך והקטן יותר. בכל מתחם היו שבע מצודות מגודרות, רשת של בונקרים ומעברים תתי-קרקעיים מחופרים ושלוש חגורות של תעלות-קשר היקפיות, מוקפות בשדות-מוקשים וגדרות-תיל. על מוצב תל-פאח'ר הגנה פלוגת חי"ר סורית מגדוד 187 עם יחידת תותחי נ"ט 57 מ"מ, שני תול"רים, שלושה מקלעים דו-קניים וסוללת מרגמות 82 מ"מ. המוצב אף קיבל אש-סיוע מכל המוצבים הסמוכים אליו: מוצבי זעורה ועין-פית מעליו (ממזרח), בורג-בביל, חירבת-איסודה ותל-עזויאת מתחתיו (ממערב).

על-פי התוכנית היה אמור גדוד "ברק" לתקוף את המוצב מעורפו, לאחר שיעלה על "דרך הנפט" (ט.א.פ. ליון), עם שתי פלוגות: פלוגה א' אל היעד הצפוני ופלוגה ג' אל היעד הדרומי, כאשר פלוגה ב', הקטנה יותר, תנוע במאסף הטור הממונע ותתקוף בשלב שני את בורג-בביל.

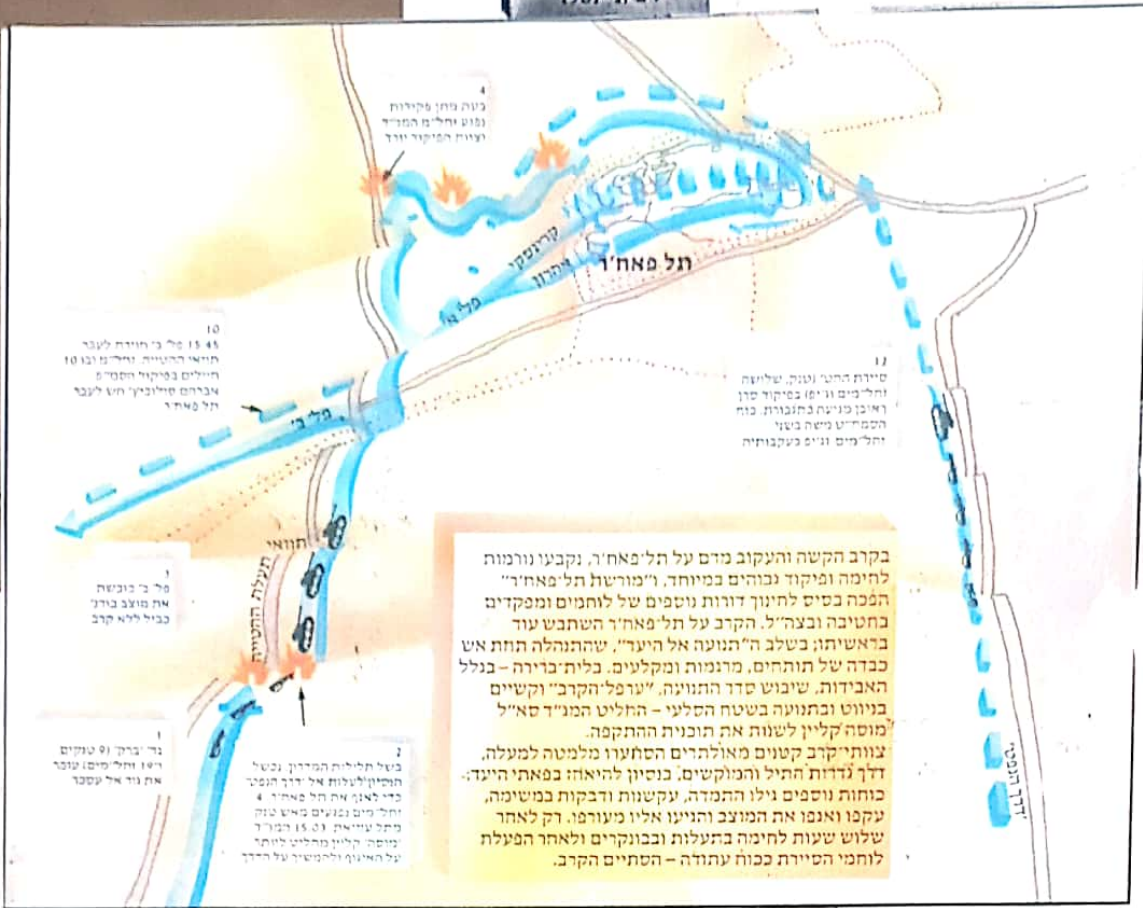
המג"ד סא"ל מוסה קליין לא איתר את הדרך המובילה מעין-אידיסה אל "דרך הנפט", ובגלל אש סורית חזקה (אש נק"ל, מקלעים, מרגמות נ"ט וארטילריה) שפגעה בטור הממונע לאורך כל שלב ה"תנועה אל היעד", החליט המג"ד בשעה 15.03 לשנות את תוכנית-ההתקפה ולעלות על היעד מכיוון צפון-מערב. בחפ"ק המח"ט התקבל דיווח על מספר הנפגעים ההולך וגדל, על כלי-הרכב המשוריינים שנפגעו ונעצרו, ועל החלטת המג"ד לשנות את תוכנית-הקרב. למעשה, נפגעו או נעצרו כל תשעת הטנקים שליוו את זחל"מי גדוד "ברק" בדרך אל היעד. לפחות מחצית הזחל"מים נפגעו ונתקעו על "תוואי-ההטיה", סדר התנועה השתבש, רשת הקשר היתה עמוסה, ולוחמי גדוד "ברק" נאלצו לתקוף את מוצב תל-פאח'ר מלמטה למעלה, ממערב למזרח, בכוחות קטנים ומפוצלים, בקרב משובש, מאולתר ועקוב מדם. קרב בו נהרגו או נפגעו כמעט כל ה"קדקדים" (מג"ד, סמג"ד, ק. אג"ם וכל המ"פים), קרב שהוכרע בזכות אומץ-ליבם, עקשנותם ודבקותם של מפקדי-המשנה, הסמלים, המ"כים והלוחמים הפשוטים: שניים מהם, ט' דוד שיראזי ז"ל וט' אפרים יצחקיאן ז"ל, קיבלו את צל"ש הרמטכ"ל על לחימתם בתעלות תל-פאח'ר.

סיום הלחימה בקרב תל-פאח'ר (9 ביוני 1967)

לאחר נפילת המג"ד החלו כוחות נוספים של גדוד "ברק" בנסיונות לאיגוף צפוני של המוצב במטרה להגיע ל"דרך הנפט" ולהסתער על המוצב ממזרח למערב ע"פ התוכנית המקורית. חיילי פלוגה ג' בפיקוד הסמג"ד והמ"פ נעו על גבי זחל"מים צפונה, לכיוון הבניאס, ועלו על "דרך הנפט" באיגוף עמוק וגדול, וחיילי פלוגה ב' שנעו במאסף הטור הממונע, חזרו מכיבוש בורג-בביל ללא קרב, נעו אחריהם באיגוף צפוני קטן יותר, והגיעו אל המוצב מעורפו. אברהם סולוביץ', סמ"פ ב', נהרג בהסתערות בכניסה ליעד הצפוני, ו"כוח שמ"ל" (סמ"פ א') הצליח לחבור ל"כוח אהרון" (מ"פ א') ביעד הדרומי, ויחדיו השלימו באיטיות את טיהור היעד הדרומי. המח"ט הבין ע"פ הדיווחים מן הקרב הארוך, כי מרבית מפקדי הכוחות נפגעו, וכי היעד הצפוני טרם נכבש, ועל כן החליט בשעה 16.45 להפעיל את כוח העתודה (פלס"ד וחפ"ק סמח"ט) בפיקוד סרן רובקה אליעזר להשלמת הלחימה. באיגוף עמוק, מצד דרום, עלה כוח העתודה (טנק, חמישה זחל"מים ושני גיפים) על "דרך הנפט", הגיע למוצב בשעה 17.30, ובקרב פנים אל פנים השלים את טיהור היעד הצפוני, עד לשעה 18.20. 34 חיילים וקצינים נפלו בקרב תל-פאח'ר.

קרב תל פאח'ר

9 ביוני 1967

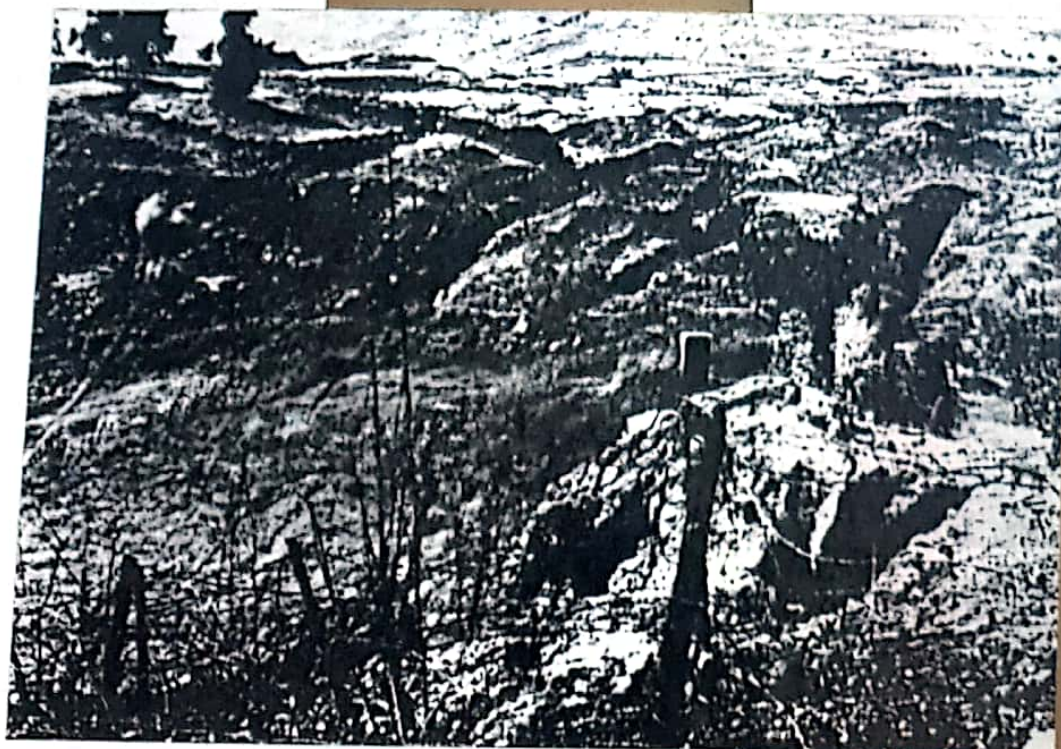
הדרך אל היעד

היעד-תל-פאחר

התעלות בתל-פאחר

מכתבים שכתב יעקב למשפחתו

ליוני לילי. 25.10.33 בבית...

אולי ואלו בקריה שלום בקווי
הוא היה מכתב שיש בו הודעה ותיקון וזהו
הנולד ומיניסיה סוף שם המלאו המה (מיטע אב)
המכתב זה אינו מוצר של בית מוסד אלא של ילד
המכיל גיועריה בשלש נעצו איך הילתו

ומהצד דודי הוצעתי שוב כמו במעלה
לכל מה נכנסו אל שאלו יבאו מביטחון יבנו בנהו
צום חמשה ימים אמש כס אחרים ונמצא

עברו הם ויהי קצת מאוחר הוא אכן נפגש בלבוש
יש לו אדם יחיד זמן בילה ונחמתי יעשה ילד
מילוי קצת אכן הקיבל חיים אלא קצת גרמני

ורשייתו שגידו בלמד מרבי נצח אולי שבת
יצו יסדוק יא בוד ואלו תמכו אר זר אבי וש

סיני שגד אל שיהי בגיט ילדו מקוה שלומם
א לא מו שלקחה משה אבם אלו צדקתם עם צוה
מיון לפירות אלו הושיט א' זרם תבואו יתקן

פגמתי המלא מעט פירות וצאת אשתי ונחמתי וחסרתי
ואם אצתי חילן לא אצתי אלא זרם אשתי כמנהג שלום
בתע' אבואו אלו אף אלא תבואו אלו תבואו
הנה צוה שלום אבם ונחמתי צ' קיימתי

נצח נצח הודעה מיוחדת קול אבם

שלום אולי ואלו אשתי...

בתע' אבואו אלו אף אלא תבואו אלו תבואו

לכבוד תורה החושב העולם

ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום

ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום

ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום
ביום שבת היום היום

COPYRIGHT BY 'MOED' TEL-ANV

אלה הן דברי פשוט!

קיימת לה מניין ופשוט ואלו הם דברי
בבית בבית ואלו הם דברי פשוט ואלו הם דברי
עם דברי פשוט. אני מניין שיש להם חשיבות
לפניהם ופשוט הם דברי פשוט הם פשוט
ואם הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
בבית הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם

אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם

אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם
אשר הם הם הם הם הם הם הם הם הם הם

... ע'ינו מעולם לא יצאו מפה בכי
עצוב רק אנחנו המהט.
דמעה מעולם לא ירדה לו עם יחד
כי הוא להצחק רק נאד.

שם עולם יורד עם הים.
אך הליצן עוד מחשיך וצוהים.

יום שני

27/9/65

של ויוני ביקר'ים שלום רב וכו'

בהמשך חכת' אצרום בפועלכם וזקנה שזאת מנצ'לים
סוב, זום גשזולו אשזוא' תמי שזואו סוב, ואזין אכס
מה מוצאוג י'.

הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.

הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.
הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.
הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.
הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.
הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.

הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.

~~הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.~~

הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.
הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.
הזואיה רצונ' אנוונד' אכס דא הזואיה ברה
שלמכעם אי יאס דבול הזואוח'ים והגורמ.

חברים כותבים על יעקב

108 1967 - זכר יעקב אביטל

אביטל היה פהגאכר וצארה, על וכלתו
אביטל כן חתנו יעקב אביטל אפי
יעקב היה חתנו הטוב ביותר.
היה חכם ופני 6 שנים, הינו אדם כח
אחיו. אביטל אביטל האביטל, אביטל
אביטל אביטל, אביטל אביטל אביטל
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל,
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל,
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל.
יעקב היה נאמן, שומר שלם, חכם,
נבון ונאמן. יפה חכם פנה
אביטל. אביטל אביטל אביטל אביטל
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל -
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל
אביטל אביטל אביטל אביטל אביטל

הזמנה II
אני רוצה להודיע לך

אשר הכולל המוגש נקבע ויחיד
על-פי המידע המסופק. נקבעה תעריף
אשר יש לה שפירם ונראה להבא (הק)
במשך שנתו זו הסוף.

אני ואתר זה שכלל ערך כמקובל
המאמץ. כל שארנו אלה. חמץ וכו'
השני, גם נאה באבי אלו וכו'
למכור אשר אלה אלה אלה (כפי)
והמאמץ אלה אלה

אני מתאונן אלה לחכים של יחיד
פיקר שפירם הקרה הפקרת המאמץ
משמעותית הציוד / אנקניס את האשר
הזו העבין יחיד אלה ז"כ
כלל ישאר הלה. והעבירנו אלה
אליהם תביה אלה של תחילתו
אשר אמן אלה

הבוק אלה
שום-שום

אנכי ~~הוא~~ מהאשר

שר הבטחון

למשפחות השכולות של חלוחמים שנפלו במערכות ישראל.

וזשנה נחוג מלאה עשרים שנה להקמת מדינתנו. כמדי שנה, נקלח בערב יום העצמאות או זכרם של יקיריכם, אשר נפלו במערכות הקומה ישראל.

מדי שנה עולים אנו אל בתי הקברות ורואים את השורה המתארכת והולכת - גדלה ומתרחבת של משפחת השכול והאבל. עדות קשה היא כי אכן לא חמח עוד מלחמתנו לגאולה, לזכות לאומית ולשלום. גם עתה - אולי יותר מאי פעם, נמצאים אנו בעצומו של שלב מר וקשה במלחמתנו.

במלחמת ששת הימים נישאה המדינה על כחף בניה אל מרחבי סיני, אל מי-הירדן ולרסמ הגולן; שבנו אל קיר דוד. העמוקה והעתיקה שבחולתיו של העם היהודי על דורותיו ועל חסוצותיו - התגשמה.

ישוקה גדולה זו, נקנתה כסחיר דמים כבד ויקר. וגם עתה פרס באנו אל סוף הלחימה ולהבטחת השנינו.

יודע אני, כי אין נוחמים לאבלכם, אך בטוחני כי נתמיד ללכת בדרך שסללו הנופלים וכי נעשה את כל שבירינו כדי להעפיק את חיינו, לבסס אחיותנו ולהרחיב קיומנו, - ולהיות ראויים לזכרם.

שאו ביום הזכרון הזה ברכת עידוד מאת צבא-הגנה-לישראל ומערכת בטחון ישראל.

שלכם באהבה וביקר,

משה דיין
שר הבטחון

יום הזכרון השכ"ח

מכתב שר הבטחון למשפחות השכולות ביום הזכרון תשכ"ח

זא תברתי אלו
 שמי חג ודקב טאלוס נקרא על סם קוקי דקב צל
 דוסי ודקב היה סמל בתאבות הזולע את לא הכרתיו
 אך אביו סגלתי פואי קובלית וקד רב. הגו היה מחוסמס
 חרוץ בלומדיות והיו לו וקוס לובית לכל מלאכה ונשהיה
 גא הביטה ללקוח קצב הטא עימו אוטי ושימחה קאן -
 הנכד הטאט את ישמן געת כשאט מיסתרכל בתמונת
 זוללות קמחת בעל - ת' יקשה ארות גמו טמדה לא
 אוטנ ושימחה בני סהיה געת עזוקי היה גא לבקר תמוק
 עיט חיוק על בטו

יכירנו
יעקב אביטן
 ז"ל

נקטפה בדמי ימיו הצעיר
 ריב, בן 19, במלחמת ששה
 הימים. אין בנו כח להאי
 מין כי אינך בינינו ולעולם
 לא נוסף לראותך עיד,
 כאב עמוק ישאר בלבנו
 ואין מקום לנחמה.
 מהם הבאתו לקבורה יהי
 קיים ביום רביעי כ"ג סיון
 תשכ"ח (19.6.68) בבית
 הדברות הנבאי בחיפה ב'
 שעה 11.00 לסנה"צ.
 מדרבני ישיבה
 וישיבת עירייה

4/12/64

אחרי חוקי הארץ נה!

האגודה הארצית הישראלית לבריאות
 בריאות הילדים והנעורים
 יזמה את הקמת "מרכז
 למידע וחינוך הורים" וזו
 תהיה משימתנו הראשונה
 להעביר מידע מדויק ומועיל
 להורים על הבריאות
 והחינוך של ילדיהם.
 המרכז יתמקד במידע
 על התפתחות הילד
 והנעור, על חינוך
 והבריאות, על
 בעיות נפשוניות
 ועל בעיות אחרות
 הקשורות לחינוך
 והבריאות של הילד.
 המרכז יתמקד במידע
 על התפתחות הילד
 והנעור, על חינוך
 והבריאות, על
 בעיות נפשוניות
 ועל בעיות אחרות
 הקשורות לחינוך
 והבריאות של הילד.

מחברים: ד"ר יעקב גולדמן, ד"ר
 יעקב גולדמן, ד"ר יעקב גולדמן

2764

אחרי חוקי הארץ נה!

האגודה הארצית הישראלית לבריאות
 בריאות הילדים והנעורים
 יזמה את הקמת "מרכז
 למידע וחינוך הורים" וזו
 תהיה משימתנו הראשונה
 להעביר מידע מדויק ומועיל
 להורים על הבריאות
 והחינוך של ילדיהם.
 המרכז יתמקד במידע
 על התפתחות הילד
 והנעור, על חינוך
 והבריאות, על
 בעיות נפשוניות
 ועל בעיות אחרות
 הקשורות לחינוך
 והבריאות של הילד.

מחברים: ד"ר יעקב גולדמן, ד"ר

2764

15/7/64

אני מצטרף אל מועד חבתי
 חוקי ודק אבטן את ארצי
 אצל בית הספר והוא הגדול
 לפני אבטן הוא היה בולר
 ונשא מן הנהל במוק אוב ואף
 כדמ לא טעמו אלה כזה מבי
 ואני בוכה מנוח הלב על חבתי
 חוקי ודק גמתי את גן חמו שמדון

בשירות פנימי
 דואר
 צבאי

לקחה את המכתב
 והחזירה לי את המכתב
 והחזירה לי את המכתב
 והחזירה לי את המכתב

מילת אהבה
 רחמי חיים

חזרה מארצות הברית
 חזרה מארצות הברית
 חזרה מארצות הברית

חזרה מארצות הברית
 חזרה מארצות הברית
 חזרה מארצות הברית

76/12/66

לחברי הקרן שלום רב!
 רציתי לכתוב לכם
 כמה מילים על
 המסע הזה שנתנה
 לי את האהבה והחיים
 והחיים והחיים והחיים

חזרה מארצות הברית
 חזרה מארצות הברית
 חזרה מארצות הברית

חזרה מארצות הברית
 חזרה מארצות הברית
 חזרה מארצות הברית

דעת ומאמרים אודות יעקב

סגן מנהל בית כפרו יצחק ריכר:

יעקב היה ילד שקט, מנומס ומקובל על חבריו, למרות שהיה באפשרותו לסיים למודיו בהצלחה מאחר וגם עבר את הסקר בהצטיינות ערוף להמנייס לצבא ולמלא את חובתו כלפי המולדת.

מזכירת ביה"ס א. זמיר:

"הכרתי את יעקב בביה"ס היסודי בק"ח. יעקב היה חלמיד שקט ומנוכס בעל רצון עז להצליח בלימודים ושאף להביע למעמד בה יוכל להתפרנס בכבוד וגם לעזור למשפחתו. היה מקובל על חבריו וצפתו נשמעה.

מסור מאד להוריו ולאחיו שראו בו אם פאר המשפחה.

שמו יזכר לעד בין גבורי האומה".

מתנכו מאיר גולדברג:

"בעמדי היום להעלות קוים לדמותו יודע אני. בדמתי האני שלו היה עוז משהוא מוסתר, חברי בחוכו, פעם ניסיתי לחשוב. משאלת לב, תקוות מייס כתוצאה מהסתכלות בחברי הכיתה, אך כיום יודע אני. היה זה החיפוש המחמיד אחרי צורת חיים משלו.

צנוע וחיוך עדין מהמשך על שפתיו. לא של ספקות אלא של טוב לב ואהבת הכלל. אלף שאלות בלתי גמורות היו לו. לפעמים נדמה, דומה לשאלות חבריו אך יודע אני: שונות היו למרות שלא נשאלו עד לסוף.

היה בן לחבורה מעניינת. נערים בעלי "משהוא", נערות נאות וכשרוניות והיה מהלך סביבם ולא אתם. לכן ניסיתי לקרב אותו, לשוחח עמו ולפעור את העור משהוא המעסיק אותו. לא מעלולין, לא אדיש אך גם לא ממבלט.

ק ו ר י ס ל ד מ ו ח ו ו

יעקב אהב בכל ליבו את החיים הקרובים שבחשיבת "גולני". היה נלהב ממש לכל מסע ולכל חרגיל. מסור וקפדן בכל הנוגע לעיניו צבא במידה שלא האומן. קנאי ממש בכל הנוגע למדינה ולצבא. אחיו שלום בן ה-15 חלם חמיד על הצנחנים ויעקב היה מחווכח ארוכות עם אמו אשר לא רצחה כי בנה השני ישרח אף הוא ביחידה קרבים. יעקב נוהג לומר "אם הוא לא ילך, ואני לא אלך, אז מי כן ילק ליחידה קרביה?..."

על פעילותו בצבא לא סיפר בכיח דבר. אם ההורים היה מנחם ומעודד חמיד כי אין הוא נמצא במקומות מסוכנים כלל וגדוורו נמצא הרחק מן הסכנות והקורים.

צעיר דינאמי ותוסס ששאף להתקדם בשלבי הפיקוד בצבא ואף להגיע לקורס קצינים. האמביציה והמרץ הרב שהיו סמונים בו, באו לידי בסוי בפיעלותו הענפה בפפורט, בעיקר כחחוס הכדור-רגל בן הפגין זריזות ובמישות מופלאה בחוקף חפקידו כשוערץ

יעקב היה סיפוס חברתי מיסודו בעל לב רגיש וחם. לא היסס למלא אחר כל בקשה, ומשאלה של חבריו וידידיו.

היה מסחגל לכל מצב במהירות ונקלט הייטב כחברה חדשה. חברים רבים ומסורים היו לו שאהבו והעריכו אותו ללא גבול.

חיבה מיוחדת נודעה לו לספר הספרים והוא נהג לקרוא בו בשעות הפנאי המעטות שהיו לו.

הוריו הקריבו הכל כדי שבנם יסיים את לימודיו ויצליח למצוא את דרכו בחיים וייתרו על דברים רבים למענו. הדבר לא היה לפי רוחו של יעקב והוא שאף לאחר גמר השרות הצבאי לעזור בבית ולשמש את לב ההורים.

יחסים נפלאים היו שרויים בין יעקב טאמיו שלום בן ה- 15 ואחותו אביבה בת ה- 12. שלום מגלה נסיוח אומנותיות בולטת בשם הצירוף. יעקב עודד אותו והמריץ אותו להתפתחות והתקדמות. "ולכן אף רשם אותו לבית הספר לאומנות נגלר" בתקווה ואמונה כי שלום יעסוק ויעשה גדולות באומנות הצירוף שבה אהובה עליו.

יעקב שהיה קשור לאביבה מאד ניסה לחנך אותה ולהטות את כל המרץ שבה לאפיק טוב, והוא הצליח בכך. אביבה הפכה ליותר שקטה ומאופקת ויותר צייתנית. כזה היה יעקב. השפעה קורנת על כל סביבתו.

בפעם האחרונה שביקר בבית בא פרוץ, מהר מאוד, חסף כריך וסען כי החברה מחכים לו למטה ועליו לחזור למחנה סען ללא הרף כי אין לדאוג והוא יחזור בקרוב ועמו שלל מתנות לעולם. אך יעקב לא חזר עוד.

מ מ כ ת ב י ן

פעם כתב לאחיו:

"... אחסול הכרחי נערה ירושלמית יפה עד למאד. נערה בלתי רבילה ביופיה ותכונותיה. יש לה עיניים כחולות כצבע הים הגדול וגדולות והשכלה רחבה. לא כל בת בי"ם היא נערה משכילה ואני מקווה שעם זו ילך לי טוב.

שמע! אין הרבה בחורות יפות בקריה כמותה....."

רגיש היה אולי רגישות עזתה מופרזת. אך חסיד נזהרתי בו
והכבתי אותו. שנה שנה בפרוס השנה היה שולח לי ברכה מצוירת.
אחד מתוך 47 חברים בכיתה, אך היה בו מן הייחוד. אחד שהלך בוינסק.
אני יודע מה היה מקומו בצבא, בלחימה.

חבל! לא ראיחמו לאחרונה. מה גדל? מה שונה? הרי בעיני נשאר
הנער ככה ה'. כה נערי. "וחי את חייו לחוך המלחמה
לחוך מלחמת הימים". אי - שם על ידי כדור הנושא כתובתו פסוק
מסוק שאלותיו. ובמקום שאלות נותרה ריקנות. ריקנות של כאב אכזרי
דמר".

חברו הטוב יחזקאל לבנסל:

" בהשמע הבשורה המרה לא יכולתי להאמין כי חברי הטוב איננו
עוד. הכרתיו לפני שש שנים. היינו ממש כמו אחים. אהבתי אותו
בלבביותו בחברותו ובשל החיוך שההומור המיוחד שהיה קיים בו ובעד
נאמנותו לכל.

בצבא נפרדו דרכנו אך שרות משותף היה לנו ביחידות קרביות,
יעקב החנדב לגולני ואני לצנחנים. הרבה שמעתי מפיו על האמונים
והווייתו מחיי הצבא. הרבינו להחליף דעות ורשמים.

חמיד שמה בחלקו וחמיד מוכן להקריב הכל למען חבריו,
ולמען ארצו שהיתה כה יקרה ואהובה עליו".

זוכר אני עוד היום את פגישתי הראשונה עם יעקב, אף על פי שהיתה זו הפעם הראשונה שראייתו שבה את ליבי מיד. בחיובו הרחב הנסוך על פניו, באהבת החברים הסכועה בו ובטוב לבו. מעולם לא שמעתי מפיו מלה רעה, ולא היה דבר קשה בעיניו.

אפילו ימי הטירונות נראו בעיניו כדבר קל. חמיד סיפר לחבריו כמה טוב היה לו בצבא, זוכר אני כיצד קנה לחברים כשהיון של שביעות רצון נסוכה על פניו: "נהדר בצבא, בכלל לא קשה", כשהחברה שאלו אותו: מה נשמע? היה עונה תמיד בשביעות רצון ששלומו טוב, ולא שמענו שמצבו קשה, הוא השאיר הרבה חברים המומים מצער לאחר נפילתו על הרמה הסורית הוא היה אחד החברים היחידים הטובים שלי שהכרתי, לכן אני מרגיש עתה בחסרונו, חמיד היה מזמין חברים לביתו, הרבה לראות סרטים ולהתעסק בספורט, לצאת לסיורים ולשוחח עם חברים. הוא הצטיין במיוחד במשחק הכדור-רגל ואהב מאד להיות שוער.

הרביתי לבלות עם יעקב, בבקר גיינו הולכים לכריכה ולאחר מכן מבקרים בסרטים. שעות הבלוי שלי עם יעקב היו נעימות. זוכר אני את הבדיחות שהיה מספר לי מדי פעם בימי רחצה בכריכה או כשטילנו בשכונה. הוא הצטיין באומץ לב בלתי רביל.

יעקב היה בן הלוחמים הראשונים שפרצו לרמת הסורית. הוא נפצע בידו ואף על פי כן המשיך להלחם, כאילו דבר לא אירע עד שבא הרגע המר ונפל חברי יעקב. ביום אשר קבלנו את הכשורה המרה על נפילתו של חברינו לא יכולנו להאמין שיעקב איננו עוד עמנו.

חברו שלום שועי,

קרית - ביאליק

אביסן יעקב היה מ"כ במחלקתי. כאשר גמר את קורס המכי"ם שלו. עבר למחלקתי. אני הייתי הסמל שלו במשך כל השנה. יש לציין שהיה מ"כ טוב. עד שנפל בקרב. אני זוכר היטב שכל פעם היה אומר לי, "מתי נוכל כבר לצאת למלחמה ומתי כבר נוכל לכבוש את הרמה, שכל כך מפחידה את אזרחי המדינה".

חמיד היה אומר שצריך לכבוש את הרמה מידי המרצחים, אחת ולחמיד. צריך לגמור עם מעשי הטרור. למה כל פעם צריך להיות תקריות ולמה כל פעם חבר משק יעלה על מוקש. אני זוכר ברבע שקיבל את החפקיד כרץ מג"ד אמר לי עוד לפני הקרב, שהוא יודע דברים יותר ממני כי הוא קסור למג"ד.

אביסן יעקב ז"ל, היה המ"כ הטוב ביותר במחלקה, כשהוא היה מקבל ממני חפקיד או כל משימה ממני היה ממלא אותה עד תום. אביסן ואני היינו יחד באותו אוהל סיירים, חמיד לפני השינה היפה מספר לי כיצד נכשל בקורס המכי"ם שלו. וחמיד היו מציאים משהו רק כדי להכשיל אותו. אבל חמיד בקש לעבור את הקורס עד לסוף. ובסוף הצליח לגמור את הקורס.

במשך תקופתו כמ"כ במחלקה כל מ"מ היה מחנכ אותו במיוחד. המ"מ אוכר לי חמיד שאביסן היה מ"כ מיוחד. מיוחד במינו. היה אהב לעשות שמח לחברה, חמיד אסף סביבו את החברה במחלקה. והיה אומר לי מורה בו ונעשה קצת שמח בשביל החברה אחרי יום אמונים קשים.

אביסן יעקב נלחם כאריה עד אותו רגע האכזרי שכדור אחד שם קץ לחייו.

יהיה זכרו ברוך וזו

החרש, הבא לכאן. האכנים השחורות האלה מספרות כעז סיפור
בלתי מתקבל על הדעה ורק דומיותך הקטובה כעז עזה, כי לא ברית
נלחש באזניך. אחתה כן כעז כמו אשור נוסף.

בקרבנות השתערות ה'ומים לקרב הזה נשבר לרוב הכוח החוקף
מלה בלי שתחלוות חרפה כלתהי למפלתו. האנשים אשר גוועו,
או אשר הושלכו לאחור, זומרים עשינו כמיטב יכולחנו. וחחושה
מליאה ורחמים מלווה את המעייזים להחמודד.

אלה אשר ליקטו סביבם קופץ לוחמים, שרידי רכב בוער ושאריות
היות מגדוד הכנוקז בעל כרחו אל שטח ההריגה, ועלו עם איז ואנשיז
לתקוף את המוצב הזה ביגעו את הלא ייאמן.

מעבר לתרמפה ולכ"יון החרוץ יצאו מן הגדוד המתבוסס בדמו
כמו סמורמי "אידיאה-פיזס" שקשה לרסנס. אך אין לשכוח כי הללו
בחרו סתוך הרות בהשתערות הזאת באשר רוב המפקדים אשר יכלו
לדון לכף חובה את הנרתעים מהתנפץ אל החומות האלה, כחו, או
נמצעו, כמו אישור נואש כי הדרך לפניס חסומס למעשה, ובין הגדוד
לבין היעד ספריד האבדון.

אתה יודע כעז, כי את מוצב חל-מאחר כבשו הבודדים אשר לא נמגעו
בדרכם אליו, הללו אשר חוללו ציוות חמוז ומוזר מעבר לחקן
הנהרס ולמצבח הכוחות הנשרפת ומחוך בוז מוחלס לסעיף -
"יחסי כוחות".

גללו המשיכו לנוע הלאה ולטהר להמיה ולמות ורק אחד ושניים
כאן ושניים ושלושש שס מוסיפים להלחס, ללא קשר עם שאר הכוחות,
באחרונים, וכמו מכושטי מקודה עליהם לכבוש את חל-מאחר.

כך אירע וקצין מה וסמל שס וחלס מקרי הפורץ ומבקיע ועוד
אחד אחריו ועוד ג'ים אשר הגיעו אל המוצב מכיוונים שונים חוללו
את הנס המחריר הזה, שיש בו מן ההתאבדות ומן ההצלה, ורק פרטי
הסיפור בהצטרפם מסבירים לך מה אירע כאן למעשה.

*

החרש הבא לכאן. רוב האנשים חללו את הפכו מקדמות של
מלה לנצחון מאוחר שו. קיט כעז. שוחק המג"ד ושוחקים מפקדי
מלוגות ומפקדי מחלקות וסמלים אלמונים וסוראים אשר פקדו על
עצמם בבדידות נואשת.

אך אלה אשר נותרו יודעים לומר בקיצור, כי "ניהנה פקודה
לכבוש את חל-מאחר וזהו זה. והשאר לא מעניין".

גרון חנוק אתה ניצב כאן ומקשיב לסיפורו של גדוד "גולני",
שהיה כאן ועשה את שמו של מוצב סורי אלמוני זה לשם שידובר בו
ימים רבים.

הם באים מן החרים, מן האלה מן העבר
הם באים - שמה, הניב, עיניים - ומחצבים אל הפסד
זהם באים גבר אחר גבר, לוחם אחר לוחם
מג"נין וחל-סחר, מקלפה ומכנס
חיל רגלים, צנחנים, סוראי ומג"ר
מג"לבינה ומובאס, מקבטייה ועזזיאה
הסייריק, הסנקיסטים, התוחחנים, הרמ"צ
כל אלה באים כמו יוצאים מקוך האז
הם באים בצער גבר, חזקים ושונפים
הם יוצאים מן החלים המרוסקים ומן הסנקים הטרופים.
הם קמים מאחורי הסלעים
כעבר לטובבים ומחוך חלוח - הקדר
גיבורים כאריות, עזים כנמרים וקלים כנסד.
והם עוברים אחד - אחד כין עווי סורוח יל ללאכיב
המאכילים אותם ממחקים ועפנדים לצוארם פרחים.
ואני כביס בהם כולם מחים -
אלה האחים עלי, אלה האחים.
והם פוגעים זה את זה, עיניים שחורות וכחולות והוכ
והם מזכירים זה - לזה שכוח וכלי - נשק ומקורות
ומוצגים זה - לזה ספלי קפה וקוניאק וחה
ומתפרצים פתאום ביחד בקריאות כיפ-היי
והם סוגעים בקהל הרב רעים וידידים
והמפקדים כופחים על שכם הסוראים
והסוראים לוחצים יד למפקדים.
והם פורצים כסירה ומוחאים כפיים
וכקשיבים להם בוחפעלות כל יו-כבי נמים
והמגישה נמסכת יום ולילה יום ולילה
כי חבורה שכזאת לא היחה עוד למעלה
ואש כחאום סומעים הם קולות כוכרים בוכנס
והם מביטים הביחה אל אבא ואמא, אל הנשים והאחי
ופניהם דומכות, והם עומדים נבוכים.....
ואז מישהו מהם לוחש: סליחה, אבל היינו כוכרחים
נצחנו בקרבות וכעת אנו נחים
אלה האחים עלי, אלה האחים.
וככה הם עומדים והאור על פניהם
ורק אלוהים לבדו עובר ביניהם
וכעדמעות בעיניו הוא מנשק את פצעייהם
והוא אוטר בקול רוסס לכלאכים הלכניש:
אלה הננים עלי, אלה חכניסם.

כשכן, כידוד.

ובקדושים אעיד.

ואזכורך חסיד.

כך הגורל חפץ.

מתוך מפרי העץ.

גם אם בא הקץ.

כי אלוהי שמיים וארץ.

כי מה היית בחייתך.

ואילו כמותך.

כך יתגאה עמך.

ובגן עדן מנוחתך.

אני אותך מכיר.

כי לך אין מחיר.

יעקב היקר!

לא חשכה מלב.

על כל גדול הכאב.

חמיד הנר יתבהב.

נשמת צדיקים אובב.

להורין קרן אור.

לנו הבאת דרור.

על כי אתה גיבור.

ליעקב מזמור!!!

האגודה שפד"ע

ספר זכרון

לבני
הקריה
שנפלו
במערכות
ישראל

בהוצאת ועד קרית-חיים • בית יד לבנים וארגון חברי ההגנה ק' חיים

תשכ"ט
1968

האילות שנגדעו

ספר זכרון

לבני קרית-חיים שנמלו במערכות ישראל

ליקטו ושכתבו: מנוש אלופי ומשה בן-יוסף

חמביא לבית הדפוס ועיצוב גראפי — עזרא לחד

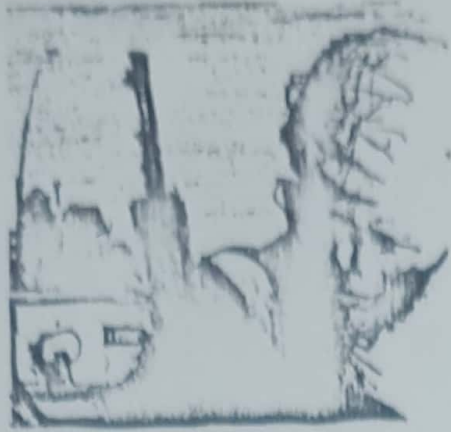
ציור השער — שמואל לחד

נדפס ב"אות", דפוס קואופ' בע"מ, חיפה

גלופות — צינקוגרפיה "חרט"

נדפס על נייר אילוסטרציוני 120 גרם

תוצרת מפעלי נייר אמריקאיים-ישראליים חדרה, בע"מ

ה ק ד מ ח

זה איננו ספר רגיל כי אינו עוסק בנושא רגיל.

זה איננו ספר רגיל כי דמויותיו אינן דמויות רגילות
כי זהו ספר מיוחד במינו, רב' הוד ועצב על בנים שנפלו
בשרות פעיל על הגנת המולדת.

זה איננו ספר ראשון כי קדם לו הכרך המוקדש לנופלים,
בני הקריה, במלחמת תש"ח.

עם הופעת הספר הננו רוצים להביע את תודתנו והוקרתנו
לגופים הציבוריים אשר הושיטו את עזרתם. יעמדו על
הברכה אלה אשר תודות לתרומתם הצלחנו להוציא ספר
זה לאור, והם עירית חיפה, משרד הבטחון, מ.פ.ח. וגופים
אחרים.

הוקרתנו ותודתנו גם לאלה אשר עמלו וטרחו בהכנת
החומר ואשר לולא מסירותם לא היינו מצליחים בכך.
בראש וראשונה התודה למורי בנינו הח"ח אלופי ובך-יוסף,
למשפחות שוחט ומגריל שטרחו בליקוט ואיסוף, להנהלת
יד לבנים ובעיקר לחבריה ברודסקי וליברמן, לחברי ועד
קרית-חיים ולכל האחרים שעזרו בהוצאה לפועל.

תקוותנו כי הדמויות העולות מעמודי ספר זה ישמשו
מופת מאלף לדורות הבאים וימצאו בו את הביטוי לרוח
ישראל וגבורת בניו מכל שכבות העם אשר הלכו לתוך
האש ונשרפו בה למען עתידנו ובטחוננו.

ואם השגנו מטרה זו — נסתפק בכך.

ירוחס ציזל

יו"ר ועד ק' חיים

קרית-חיים, תשכ"ט

יעקב אביטן

בן חסיה ומשה נולד במרוקו 6.4.1947
(ט"ו ניסן תש"ז) עלה ארצה עם הוריו
בשנת 1957 בהיותו כבן 10. משפחתו הש-
תקעה בקרית-חיים. סיים את לימודיו
בביה"ס היסודי בקריה והמשיך בלימודיו
שנתיים בביה"ס העל-יסודי. לרגל המצב

הכלכלי של המשפחה נאלץ יעקב להפסיק את לימודיו העיוניים והחל ללמוד מקצוע המכונאות.

היה נער חברותי, אהוב על חבריו ומוריו. חרוץ בלימודיו וממושמע, כך ראוהו והכירוהו בבית-הספר. היו לו ידיים טובות לכל מלאכה וחייה מבלה שעות רבות ב"בית-יציב" בעיסוקים שונים הדורשים תבונת-כמיים.

התגייס לצבא והגיע לדרגת סמל בחיל-הרגלים. במלחמת ששת הימים השתתפה יחידתו בקרב על רמת הגולן, בתל-אל-פאחר, ביום ששי, 9.6.67 (א' בסיון תשכ"ז), שם נפל.

על יעקב אביטן

על שפתי. היה זה יעקב החביב שלנו.
בקרבת הגן היתה עמדה בה שמר יעקב.
בתחילה נהנה יעקב מצלילי התזמורת,
אולם כאשר ניתך הגשם בעוז ונשמעו קולות
בהלה, הבין יעקב, כי זקוקים לעזרתו. חיש
מהר הביא שמיכות והוא וחברו הדריכו
את האנשים להגיע למחסה. עטף את היל-
דים בשמיכות, חיך לכל אחד, הביט בחד-
וה בילדים והם צחקו מחדש והשלוח חזרה
על אף הגשם העז.

מבני משפחתו השתתפו רבים בקרבות וכל
אחד נתן את חלקו. כולם חזרו. יעקב לא
חזר. גם אחרים לא חזרו. אנו יודעים זאת.
בעיני רוחנו רואים אנו: הנה נפתחת הדלת
והוא וחבריו נכנסים, ויעקב? צחוקו: "נו
חבר'ה — מדוע כה עצובים?"

מדוע?

הדודים

בבית, בשדות, בגבעות הירוקות של הגולן
בין חבריו לנשק, בכל מקום, עיניו התכו-
לות והמחייכות של יעקב עמנו.

אנו בני המשפחה אהבנו מאד את יעקב
שלנו, כי ידע לרכוש לבנו ביחסו, בהתנהג-
תו, באהבה לזולת, בשמחת החיים שלו
ובאדיבותו. חג היה לקטנים ולגדולים כאשר
היה יעקב בא לפתח ביתנו.

לנגד עינינו ניצבת דמותו התמירה וחיוכו
החם המרגיע.

באחד הערבים בירושלים; הימים ימי פסח:
ערכנו מסיבת ידדים בגן יפה, בערב קריר
ירושלמי, באוירת שמחה נפגשנו, רעים על
משפחותיהם, נשים וילדים בתלבושות קיץ
פרחוניות — פתאום החל לרדת המלקוש:
טיפות גשם גדולות נפלו עלינו. חפשנו מח-
סה. ילדים נבהלו, נשים דאגו. והנה מפינה
אחת מופיע חייל גבוה, תמיר עם חיוך

לזכר תלמידי יעקב

הספר, לבוש מדום. בהפסקות היה נמצא תמיד על ידי ופעם בלוותו אותי בדרך הביתה בקשני לספר לו מעט נוספת על הברון הדני מהאוי"ם, וזה כל כך טבעי היה לעמוד ולספר לו עוד מעט על הברון הדני הלבקני או על סיכסוך הגבול מעל קיבוץ כפר-סולד ועל הפגישה עם הסורים. הוא שאלני שאלות על תלבושתם, דיבורם, התנהגותם, מה אמרתי אני ומה אמרו הסו ומה דעתי עליהם.

רגיש היה. אולי רגישות עדתית מופרזת. אך נזהרתי שלא לפגוע בו וחיבבתי. שנה, שנה, בפרוס ראש השנה היה שולח לי ברכה מצוירת. אכן בהתחלה כל חבריו שלחו לי ברכות אך כדרך העולם הפסיקו. יעקב לא הפסיק. פעם גלויה על הכותל המערבי, ופעם על משה ואהרן והמעט האחרונה — צה"ל במסע.

אחד מתוך כיתה של 47 תלמידים, אך היה בו מן הייחוד.

זכרני, כתבתי לו בספר הזכרונות מיסקה... אגדה בבראשית רבה האומרת: "אין לך כל עשב ועשב, שאין לו מזל ברקיע, שמכה אותו ואומר לו: גדלו" לאחר ימים בא והספר פתוח בידיו ושאלה היתה בפיו: "האם מכות הן סגולה לגידול...?" ונדמה לי שזאת היתה שאלת השאלות שלו.

אין אני יודע מה היה מקומו בצבא, בלחימה. חבל! לא ראיתיו לאחרונה. אין גדלו? במה שונה? הרי בעיני הוא נשאר הנער התמים מכתה ח'. בלבי ובלב מכיריו, ובטוחני בלבב חבריו לכיתה, — גדל עד מאוד.

אי-שם על ידי כדור הנושא בתבתו נפל ופסק פסקו שאלותיו.

מאיר גולדברג, מחנכו

נער תמים. שקט ומחפש חיבה.

כיום העלותי קוים לדמותו יודע אני: בחייו ה"אני" שלו היה עוד משהו מוסתר. פעם ניסיתי לחשוב: משאלת לב, תקוות חיים כתוצאה מהסתכלות בחברים בכיתה. אך כיום אני יודע: היה זה החימוש המתמיד אחרי צורת חיים משלו בנויה על עברו. המעט, אך משהו משלו.

צנוע, וחיוך עדין מתמשך על שפתיו, לא של ספקות, אלא של טוב לב ואהבת הכל. אלף שאלות בלתי נמורות היו לו. לפעמים נדמה לך שהן דומות לשאלות חבריו, אך יודע אני שאלו שונות היו, למרות שלא נשאלו עד הסוף. האם חסרו לו המילים? האם לא העז לשאלן עד תומן? לפעמים נמצאתי במצב לא נוח. הרגשתי כאומר לי: "שאל את שאלותי וענה לי אתה את תשובתן".

היה בן לכתה מענינת. נערים בעלי "משהו", נערות נאות וכשרוניות והוא היה מהלך סביבם ולא אתם, ולכן ניסיתי לקרב אותו לשיחה אתי, לגלות את ה"משהו" המעסיק אותו.

בויכוחים בכיתה בשעת "חברה" כשהתלמידיים היו מתדיינים בנושא כלשהו היו הברקות יעקב מושכות את תשומת לבי. כה ישב, מתרגש, קשוב, מטה ראש ובעיניו הבורקות תמהון כאומר: "ראו נא, ראו, כמה המילים האלו מביכות אותי". נדמה כחי בשולי החברה, אך באמת נמצא בתוכם. אכן לא בין האלופים ולא בין הפחותים. לא תעלולן, לא אדיש, אך גם לא שאף להתבלט. בעצמי עיני כיום, רואה אני אותו כמהלך על הקו "בין לבין", מטה אוזן, קשוב ואלף שאלות לא נמורות בעיניו. שרתתי אז כקצין ועדת שביתת הנשק הישראלי-סורית וקפצתי לחופשה קלה לביתי

יעקב אביטן

ז"ל